

Gespreksonderwerpen BEM-GGZ voor GGZ-medewerkers

- Deze lijst is bedoeld voor het medicijngesprek met de cliënt over het bestellen, gebruiken en bewaren van medicijnen.
- Bereid het gesprek voor aan de hand van deze gespreksonderwerpenlijst. Bespreek vooral die onderwerpen die van toepassing zijn (of: die prioriteit hebben). Als je weet dat een onderwerp goed loopt, hoef je het niet te bespreken.
- Gebruik makkelijke woorden als je vragen stelt.
- Vraag een collega de vragen te stellen als je zelf geen vertrouwensband hebt met de cliënt of geen training hebt gevolgd over de BEM-GGZ.
- Vraag en reageer zonder oordeel. Er zijn geen 'goede of foute' antwoorden.
- Leg de afspraken helder vast op de afgesproken plaats in het zorgdossier en evalueer ze na de afgesproken periode of eerder, bij grote wijzigingen.

Onderwerp	Vaardigheden
Medicijngebruik	<p>1. Welke medicijnen gebruikt de cliënt?</p> <p>Vraag de cliënt alle medicijnen te laten zien die door een arts zijn voorgeschreven. Wanneer gebruikt de cliënt de medicijnen, hoeveel en voor hoe lang? Kijk of het actueel medicatieoverzicht overeenkomt met de informatie van de cliënt en noteer de verschillen. Meld de verschillen bij de arts.</p>
Zelfzorg-medicijnen	<p>2. Welke zelfzorgmedicijnen gebruikt de cliënt en voor welke klachten?</p> <p>Weet de cliënt hoe je de zelfzorgmedicijnen het beste kan gebruiken?</p> <p>Vraag de cliënt alle medicijnen te laten zien die niet door een arts zijn voorgeschreven. Denk bijvoorbeeld aan paracetamol of neusspray. Kijk of deze vermeld staan in het actueel medicatieoverzicht en noteer de eventuele verschillen. Meld de verschillen bij de arts.</p>
Tijdig innemen	<p>3. Gebruikt de cliënt de medicijnen op de juiste tijdstippen?</p> <p>Gebruikt de cliënt de medicatie op een vaste tijd of op vaste momenten? Bijvoorbeeld bij het avondeten. Zijn er medicijnen die de cliënt 'zo nodig' gebruikt of 'niet-dagelijks' (bijvoorbeeld medicijnen met een stopweek)?</p>
Vergeeten van medicijnen	<p>4. Vergeet de cliënt wel eens medicatie te gebruiken?</p> <p>Wat doet de cliënt in dat geval? Belt de cliënt een arts of apotheker? Gebruikt de cliënt hulpmiddelen zoals een alarm op de telefoon?</p> <p>Vraag door: als je een dagje weg bent, of ergens anders slaapt, hoe gaat het dan?</p>
Motivatie	<p>5. Heeft de cliënt wel eens geen zin om medicatie in te nemen?</p> <p>Bijvoorbeeld vanwege bijwerkingen of omdat de aanvankelijke klachten zijn verdwenen. Weet de cliënt wat de gevolgen zijn van niet innemen?</p>
Bestellen van medicijnen	<p>6. Bestelt de cliënt de medicijnen op tijd?</p> <p>Hoe weet de cliënt of er medicijnen besteld moeten worden? Wanneer bestelt de cliënt nieuwe medicijnen? Wat doet de cliënt als ze niet op tijd in huis zijn? Let op grote voorraden of signalen dat er tekort is.</p>
Lezen en begrijpen informatie	<p>7. Kan de cliënt de informatie over het medicijn lezen en begrijpen?</p> <p>Heeft de cliënt moeite met lezen? Begrijpt de cliënt de informatie op de verpakking, bijsluiter en medicijnzakjes? Zijn de letters groot genoeg? Sommige apotheken zijn geabonneerd op Kijksluiter, een bijsluiter in beeld.</p>
Gebruik	<p>8. Gebruikt de cliënt de medicijnen zoals op het etiket of de medicijnzakje staat?</p> <p>Kent en begrijpt de cliënt de gebruiksinstructies goed? Let op waarschuwingen over innemen met voedsel of juist niet innemen met melk of grapefruitsap.</p>

Onderwerp	Vaardigheden
Beheer	<p>9. Weet de cliënt waar de medicijnen moeten worden bewaard?</p> <p>Lees samen de bewaaradviezen op het etiket, zoals bewaren in de koelkast. Bespreek waar de cliënt de medicatie bewaart. Hoe zorgt de cliënt ervoor dat anderen niet bij de medicatie kunnen komen? Is er een kluisje of kastje met slot in de kamer van de cliënt?</p>
Tegenvallend effect	<p>10. Weet de cliënt wat te doen als de medicijnen niet werken?</p> <p>Vraag door: belt de cliënt de GGZ-medewerker, arts of apotheek wel of niet? Wat doet de cliënt als deze overweegt te stoppen? Overlegt de cliënt dan eerst met de arts?</p>
Bijwerkingen	<p>11. Weet de cliënt wat te doen bij bijwerkingen?</p> <p>Vraag door: Weet de cliënt wat mogelijke bijwerkingen zijn? Heeft de cliënt bijwerkingen gehad (bijvoorbeeld misselijkheid, hoofdpijn of seksuele problemen)? Informeert de cliënt de GGZ-medewerker(s), arts, apotheek of doktersassistente als er bijwerkingen optreden?</p>
Houdbaarheid	<p>12. Weet de cliënt of de medicijnen nog houdbaar zijn?</p> <p>Vraag hoe de cliënt controleert of de medicatie nog goed is, oftewel niet over de datum is. Denk ook aan de houdbaarheid na openen. De meeste druppels en dranken zijn beperkt houdbaar. Tip: schrijf bij openen houdbaar tot op het etiket.</p>
Inname medicatie	<p>13. Kan de cliënt de medicijnen goed doorslikken?</p> <p>Wat doet de cliënt als medicatie lastig in te nemen is? Kauwt de cliënt op tabletten of opent de cliënt capsules? Heeft de cliënt dit probleem besproken met de arts of apotheker, zodat die na kan gaan of dit kan?</p>
Motorische vaardigheden	<p>14. Kan de cliënt de medicijnen gemakkelijk uit de verpakking krijgen?</p> <p>Denk aan medicijnzakjes openmaken, tabletten uit de strip halen, uit doosje of potje halen, enz. Laat de cliënt zo mogelijk voordoen.</p>
Beleid bij ziekte	<p>15. Wat doet de cliënt bij ziekte met koorts, braken of diarree?</p> <p>Zijn er afspraken over wat de cliënt moet doen bij koorts, braken, diarree? Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de werking van clozapine en lithium.</p>
Gebruik alcohol	<p>16. Gebruikt de cliënt alcohol? Zo ja, gaat de medicatie van de cliënt samen met alcohol?</p> <p>Als de cliënt alcohol gebruikt, heeft de cliënt dit aan de arts gemeld toen medicatie werd voorgeschreven of op een andere manier uitgezocht of er een wisselwerking is?</p>
Gebruik drugs	<p>17. Gebruikt de cliënt (soft)drugs? Zo ja, gaat de medicatie van de cliënt samen met (soft)drugs?</p> <p>Als de cliënt (soft)drugs gebruikt, heeft de cliënt besproken met de arts of dit veilig is in combinatie met de medicijnen?</p>
Roken en koffie	<p>18. Rookt de cliënt, of drinkt de cliënt veel koffie?</p> <p>Roken of koffie kan invloed hebben op de werking van het antipsychoticum clozapine. Informeer de arts als het gebruik verandert.</p>
Suïcidaal gedrag	<p>19. Is er sprake van suïcidaal gedrag?</p> <p>Welke medicijnen zijn risicovol? Spaart de cliënt medicatie? Kan de arts in overleg met de apotheker en cliënt de bestelhoeveelheid medicijnen aanpassen?</p>
Medicatie anders dan tabletten of capsules	<p>20. Gebruikt de cliënt medicijnen zoals crèmes, pufjes, drankjes, insuline, oor- of oogdruppels? Zo ja, gebruikt de cliënt deze medicijnen op de juiste manier?</p> <p>Het gaat om toedieningsvormen anders dan tabletten of capsules, zoals oogdruppels, zepillen, klysmas, medicinale pleisters en neussprays. Kan de cliënt de juiste hoeveelheid afpassen? Kan de cliënt ze op de juiste wijze gebruiken? Kijk bij voorkeur een keer mee hoe het gaat.</p>